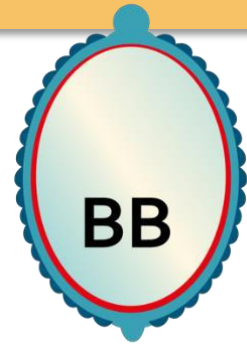

Thema 4

MIJN WERELD: lessen

Motto:
Samen zijn wij de wereld!

Inhoudsopgave Thema 4 MIJN WERELD bovenbouw

4.1. MIJN HUIS EN THUIS	3
Groep 7. Onze tradities	3
Groep 8. Thuis	4
4.2. MIJN BUURT	5
Groep 7. Mini-spreekbeurt.....	5
Groep 8. Verhuizen of veranderen?	6
4.3. IN JOUW SCHOENEN.....	7
Groep 7. Grenzen aan vrijheid.....	7
Groep 8. Arm	9
4.4. MIJN LEVEN ONLINE	10
Groep 7. Wat zie ik?!	10
Groep 8. Sociale media-afspraken.....	11
4.5. MIJN VRIJE TIJD.....	12
Groep 7. Online - offline	12
Groep 8. Met het busje	12
4.6. HETZELFDE ANDERS.....	13
Groep 7. Mannen en vrouwen in de media	13
Groep 8. Naar het voortgezet onderwijs	14

Groep 7. Onze tradities

Doel

De leerling interviewt een klasgenoot over de gebruiken en tradities thuis en vertelt er daarna over aan de klas.

Materiaal

Digibord: zet het filmpje *Tradities* klaar ([Tradities \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)).

Werkwijze

Bekijk het filmpje in de kring en bespreek het kort. Snapt iedereen wat tradities zijn?

Verdeel de klas dan in tweetallen. Elk tweetal interviewt elkaar twee minuten over de gebruiken en tradities die ze thuis hebben.

- Wat vieren ze thuis en hoe doen ze dat?
- Wat doen ze elke dag, week, of elk jaar op dezelfde manier?

De interviewers schrijven in steekwoorden op wat de geïnterviewden vertellen. Alle geïnterviewden vertellen in de kring wat de geïnterviewde heeft verteld.

Groep 8. Thuis

Doel

De leerling kan benoemen wat een huis voor haar/hem tot een thuis maakt en stelt vragen of reageert met belangstelling op wat anderen over hun thuis vertellen.

Materiaal

Digibord: Zet het filmpje klaar:

[Snelle - Thuis \(Prod by Gewoonbeats & Arno Krabman\) \(youtube.com\)](#)

óf

[Suzan & Freek, Snelle - De Overkant \(Officiële Video\) \(youtube.com\)](#).

Printen: voor alle leerlingen de tekst van Snelle's *Thuis* óf Suzan en Freek's *De Overkant*.

Werkwijze

Een huis is niet alleen een plek om te wonen, maar ook een thuis. Wat maakt jouw huis tot een thuis? Laat een van de liedjes horen en bespreek de tekst. Realiseer je daarbij dat de teksten best moeilijk taalgebruik bevatten. Het is dus belangrijk om vooral de boodschap van de liedjes uit te leggen en daarover vervolgens in gesprek te gaan:

- De plek die je kent
- De plek waar je tot rust komt en nieuwe energie opdoet
- Waar je jezelf kunt zijn
- Veiligheid, geborgenheid

Wat kunnen de kinderen daar nog aan toevoegen? Welke vragen hebben ze voor klasgenoten? Voor de leerkracht?

Denk aan: de mensen in huis, je eigen kamer, je eigen bed, je eigen smaak en regels, je herinneringen, het uitzicht, speciale plekjes....

Groep 7. Mini-spreekbeurt

Doel

De leerling kan in een mini-spreekbeurt iets vertellen over zijn/haar woonomgeving (dorp, stad, straten, verkeer, inwoners).

Materiaal

Digibord: zet *Vragen-mini-spreekbeurt* klaar.

Werkwijze

De leerlingen vertellen om de beurt in de kring 1-2 minuten over waar ze wonen. Om zich daarop voor te bereiden verzamelen ze op de iPad of computer in tweetallen informatie en helpen ze elkaar met het beantwoorden van de onderstaande vragen. De eerste zoekterm is de naam van hun woonplaats.

Vragen die ze in hun mini-spreekbeurt beantwoorden zijn:

- Is het een dorp of een stad?
- Hoeveel inwoners heeft hun woonplaats?
- In welke provincie ligt hun woonplaats?
- Wonen ze in het centrum, aan de rand of net buiten dorp/stad?
- Welke bezienswaardigheid heeft hun woonplaats en wat kunnen ze daar over vertellen?
- Rijdt er een bus?
- Is er een treinstation?

Groep 8. Verhuizen of veranderen?

Doel

De leerling kan benoemen welke mensen, activiteiten en/of voorzieningen hij/zij graag in de buurt zou willen hebben (of die hij/zij mist in de buurt).

Materiaal

Digibord: ze het filmpje *Verhuizen* klaar
([Verhuizen | Schooltv](#))

Werkwijze

Kijk samen naar het filmpje over Tomas die verhuisd is van Amsterdam naar Nieuw-Vennep. Wat vond Tomas niet leuk in zijn oude buurt in Amsterdam? Wat vond hij daar wel leuk? En hoe is dat in Nieuw-Vennep?

Wat vinden de leerlingen wel en niet leuk aan de plek waar ze nu wonen? Zouden ze willen verhuizen? Wat zouden ze willen veranderen?

Probeer er een groepsgesprek van te maken, waarin de leerlingen reageren op wat andere kinderen zeggen en ideeën van anderen meenemen in hun eigen fantasieën over verhuizen of veranderen.

Groep 7. Grenzen aan vrijheid**Doel**

De leerling onderzoekt de grenzen van de vrijheid in denken, doen en zeggen.

Materiaal

Digibord: Zet het schooltv-filmpje (4 minuten) over vrijheid klaar ([Ileen over hoe ze uit Syrië vluchtte | Schooltv](#)). Print voor alle leerlingen:

- Werkblad *Vrij-of-niet-vrij*.
- Symbolen *Denken-doen-zeggen*.

Vertel kort iets over vrijheid. Vrijheid betekent dat je zelf mag bepalen wat je wilt doen en hoe je het wilt doen, zolang wat je doet niemand kwaad doet. Je mag zeggen wat je wilt zeggen: 'vrijheid van meningsuiting' en je mag geloven waar je in wilt geloven: 'vrijheid van godsdienst'.

Bekijk samen het schooltv-filmpje over vrijheid en bespreek het kort.

Geef iedere leerling een exemplaar van *Vrij-of-niet-vrij*. Hierop wordt het verloop van een dag aangegeven. Laat ze met groen kleuren als ze in deze activiteit vrijheid ervaren, rood als ze het gevoel hebben dat ze niet vrij zijn, of oranje als hun gevoel er tussenin zit. Verdeel de klas daarna in groepjes. Geef elk groepje een print van de symbolen *doen, zeggen en denken*.

Grenzen aan vrijheid
Denken, doen, zeggen

Denken

Doen

Zeggen

Grenzen aan vrijheid
Vrij of niet vrij?

Benoem steeds een situatie (zie onder).

Laat de leerlingen bespreken of die situatie te maken heeft met doen, met zeggen of met denken.

Situaties:

- Een tekening maken.
- Iemand een duw geven.
- Een snoepje uit de pot pakken.
- Iemand knuffelen.
- Je jaloers voelen.
- Wensen dat je sterk genoeg bent om iemand in elkaar te slaan.
- Zeggen dat je iemands kleren niet mooi vindt.
- Lachen.

Laat ze vervolgens elke situatie in hun groepje bespreken:

Vinden ze dat ze vrij zijn om dit te doen/zeggen/denken, of dat ze hier niet (helemaal) vrij in zijn? Laat ze bespreken wanneer je in deze situatie te ver gaat. Bespreek van enkele groepjes de uitkomsten. Laat de leerlingen zelf ook enkele situaties bedenken.

Pak als afsluiting de drie symbolen voor denken, doen en zeggen er nog eens bij. Bespreek: Wanneer heeft vrijheid een grens in de dingen die je doet? Hoe is dat voor de dingen die je zegt? En denkt?

Vertel tot slot: In je doen en zeggen ben je vrij. Maar er zit een grens aan, omdat je rekening moet houden met hoe het voor anderen is. In je denken ben je helemaal vrij. Je kunt anderen geen kwaad doen met je gedachten (alleen misschien jezelf).

Groep 8. Arm

Doel

De leerling weet wat armoede is en dat je je daar niet voor hoeft te schamen.

Materiaal

Digibord: zet het filmpje *Hagelslag 4-ever*
Klaar ([ZappDoc: Mensjesrechten](#) | [Schooltv](#))

Werkwijze

Kijk samen naar het filmpje (20 minuten). Als het filmpje te lang is om het goed te kunnen nabespreken, zet het dan na elk thema even stil om te bespreken. Vraag naar gevoelens, gedachten en opvattingen. Herkennen de kinderen wat ze zien? Hebben ze er begrip voor? Wat vinden ze ervan?

Thema's:

Arm: 0.00 – 1.39

Voedselbank: 1.40 – 3.30

Arm en rijk: 3.31 – 4.44

Aan tafel: 4.45 – 5.50

Dansen: 5.51 – 6.54

Groenten verbouwen 6.55 – 7.58

Kleren 7.59 – 9.02

Verjaardag: 9.03 – 10.50

Voordeel: 10.51 – 11.09

Inzamelen: 11.10 – 13.04

Pesten: 13.04 – 14.48

Spreekbeurt: 14.50 – 16.51

Vriendje: 16.52 – 18.22

Actie: 18.23 - eind

Vraag aan het eind van de les wat leerlingen heeft geraakt in deze les. Benoem dat armoede geen keuze is en dat je je er niet voor hoeft te schamen.

TIP:

Zet de kerngloedkaartjes in als kinderen het lastig vinden gevoelens te verwoorden.

Groep 7. Wat zie ik?!

Doel

De leerling weet wat hij/zij kan doen als hij/zij onbedoeld seks, porno en datingsites op internet tegenkomt en vraagt hulp als dat nodig is.

Materiaal

Digibord: zet de twee filmpjes van dokter Corrie klaar.

De Dokter Corrie Show: Internet ([De Dokter Corrie Show | Schooltv](#))

De Dokter Corrie Show: Online ([De Dokter Corrie Show | Schooltv](#))

Bekijk de filmpjes van tevoren en besluit of je beide wilt tonen of dat je een voorkeur hebt voor één van de filmpjes.

Is er een **oud-leerling** die iets kan komen vertellen over haar of zijn ervaringen op dit gebied in het voortgezet onderwijs?

Werkwijze

Vertel dat deze les gaat over internet, sociale media en apps. Over wat leuk is als je online bent met anderen en wat niet leuk is. Wat doen de kinderen online: op een computer, telefoon, op WhatsApp, Facebook, Instagram, Snapchat, Tik tok?

Wanneer voelen kinderen zich online ongemakkelijk?

- Als iemand om je telefoonnummer vraagt
- Als iemand je voor de webcam wil zien
- Als iemand je een foto stuurt
- Als iemand een afspraakje met je wil
- Als iemand je een naaktfoto stuurt
- Als iemand je vraagt om iets bloots te laten zien

Kijk samen naar het filmpje/de filmpjes. Vertel wat jij zelf wel eens tegenkomt als je op internet surft. Hoe vind je dat? Hebben de kinderen dat ook wel eens?

Vertellen ze dat aan iemand? Wat doen ze dan? Wat kunnen ze nog meer doen? Wat is verstandig?

Bespreek dat een beetje spannend eerst nog wel leuk kan zijn, maar later ook gevaarlijk.

Groep 8. Sociale media-afspraken

Doel

De leerling onderhoudt via sociale netwerken contact met anderen en reageert op gepaste wijze op de activiteiten van anderen.

Materiaal

Digibord: zet het filmpje *Digi-tips* klaar ([DigiTips \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)).

Printen op A3: *Poster-sociale-media-afspraken*.

10 grote vellen papier

Stiften

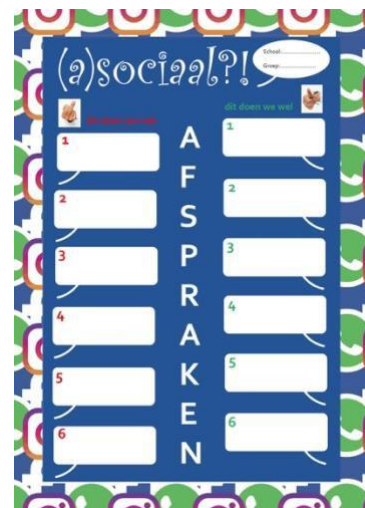
Werkwijze

Start met het filmpje *Digi-tips*. Laat de leerlingen daarna individueel opschrijven wat je wel en wat je niet moet doen als je communiceert via sociale media zoals WhatsApp, Facebook of Instagram. Wat is sociaal en wat is asociaal?

Als de leerlingen klaar zijn, verdeel je de klas in groepjes van vier. Elk groepje krijgt twee grote vellen papier. Op het ene vel schrijven ze afspraken over wat je *wel* doet op sociale media en op het andere vel wat je *niet* doet. Hang de vellen voor in de klas. Elk groepje vertelt welke afspraken er op hun vellen staan. Per vel discussieert de klas over de belangrijkste afspraak. Om de belangrijkste afspraken zet je een cirkel.

De vier belangrijkste afspraken over wat je wel en niet doet op sociale media komen op de poster *sociale-media-afspraken*. Er kunnen nog twee afspraken van de vellen worden toegevoegd.

Bespreek met de klas dat het hun *eigen afspraken* zijn die nu op de poster staan. Het zijn geen regels die door jou zijn opgelegd.

4.5. MIJN VRIJE TIJD

Groep 7. Online - offline

Doel

De leerling kan overeenkomsten en verschillen benoemen tussen haar/zijn leven online en offline.

Materiaal

Digibord: zet het filmpje *Dus-ik-ben-online* klaar ([Dus Ik Ben Jr. | Schooltv](#)).

Werkwijze

Bekijk het filmpje over de verschillen tussen je leven online en offline. Praat met de leerlingen over hun online -leven. Waarom maken we ons leven online leuker dan het in werkelijkheid is? Is dat om cool te lijken? Hoort het bij de sociale media? Is online alles mogelijk?

Groep 8. Met het busje

Doel

De leerling kan vertellen over haar/zijn tijd in het busje heen en terug naar haar/zijn speciale school.

Materiaal

Digibord: zet de film *Het busje* (28 minuten) klaar ([ZappDoc - ZappDoc - Zapp](#))

Werkwijze

Trek **een uur** uit voor deze les. Kijk samen naar de film *Het busje*. Bespreek daarna hoe het voor de leerlingen is om elke dag met een busje naar een speciale school te gaan. Zet de film desgewenst op een aantal momenten stil als je denkt dat er onderdelen worden herkend en/of vragen oproepen.

Groep 7. Mannen en vrouwen in de media

Doel

De leerling is zich ervan bewust dat beelden in de media (van mannen en vrouwen) meestal niet overeenkomen met de realiteit.

- De leerling is zich ervan bewust dat de media sekse-stereotype beelden uitvergroten.
- De leerling is zich ervan bewust dat schoonheidsidealen niet realistisch zijn.

Materiaal

Digibord: zet de les *Mannen en vrouwen in de media* klaar van **Kriebels in je buik**.

Werkwijze

Volg de lesbeschrijving van Kriebels in je buik (sociale en emotionele ontwikkeling, groep 7).

Groep 8. Naar het voortgezet onderwijs

Doel

De leerling benoemt wat er verandert als zij/hij naar een (reguliere) school voor voortgezet onderwijs gaat.

Materiaal

Digibord: zet de film *Een tweeling apart* (14 minuten) klaar ([ZappDoc - ZappDoc - Zapp](#))

Werkwijze

Praat met de leerlingen over de overstap die ze gaan maken naar het voortgezet onderwijs. Hoe denken ze dat het is om naar een andere school te gaan? Wat zal anders zijn? Wat blijft hetzelfde?

Bekijk dan samen de film over de slechthorende tweeling. Hoe vergaat het hen als ze naar een reguliere school voor voortgezet onderwijs gaan?

